

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти **Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини**

Освітня програма **30139 Середня освіта (Природничі науки)**

Рівень вищої освіти **Магістр**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЕДЕБО	30139
Назва ОП	Середня освіта (Природничі науки)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.15 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Воровка Володимир Петрович, Головка Наталія Юріївна, Шиян Надія Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	02.03.2020 р. - 04.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://famv.udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/mahistr/pryrodnnychi-nauky
Програма візиту експертної групи	https://famv.udpu.edu.ua/news/258-prohrama-vyizdu-ekspertnoi-hrupy-pid-chas-provedennia-akredyatsiinoi-ekspertyzy

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група під час аналізу відомостей самооцінювання та під час проведення виїзного етапу акредитаційної експертизи проаналізувала докази і переконалась в тому, що освітній процес за ОП Середня освіта (Природничі науки) в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини здійснюється. Освітня програма «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерського) рівня спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) відповідає всім критеріям акредитаційної експертизи. Заклад вищої освіти здатен забезпечити відповідну підготовку здобувачів, конкурентноздатних на ринку праці. Освітня програма загалом відповідає рівню В. Указані недоліки є несуттєвими й університет має потенційні можливості для їх усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП має сильні сторони та позитивні практики: 1) науково-педагогічний колектив кафедри був засновником спеціальності. 2) Здобувачі мають можливість обирати дисципліни за вибором не лише професійно орієнтованих, але й з інших освітніх програм. 3) Питання практичної підготовки розглядається на засіданні кафедри спільно з учителями. 4) Серед студентів проводиться опитування щодо спроможності виконання навчального навантаження. 5) Правила вступу на освітню програму чітко й зрозумілі та знаходяться на сайті у відкритому доступі. 6) Розроблені чіткі правила зарахування результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в тому числі і закордонних і здобутих у неформальній та інформальній освіті. 7) Активна участь у міжнародних проектах MoPED, AXIA. 8) Активне і широке використання системи Moodle викладачами, студентами і керівництвом університету. 9) Усі кваліфікаційні роботи перевіряються на плагіат. 10) Об'єктивність результатів контрольних заходів забезпечується електронною системою Moodle. 11) Матеріальне заохочення за різні особливі досягнення викладачів у різних видах діяльності. 12) Фінансування участі в наукових заходах. 13) Потужна матеріально-технічна база за ОП. 14) Студенти чітко знають алгоритм дії у разі вирішення питань корупції та різного роду конфліктів. 15) Тісна співпраця з роботодавцями. Співбесіда з роботодавцями показала, що вони справді зацікавлені у випускниках даної ОП. 16) Моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти методами, засобами і системою оцінювання результатів через анкетування та систему Moodle.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Відсутня практика академічної мобільності на ОП. 2) Відсутність участі НПП та студентів у програмах обміну. 3) Недостатнє залучення роботодавців та фахівців-практиків до аудиторних занять у в межах ОП. 4) Доцільно зробити активними посилання на освітні програми на сайті приймальної комісії.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Дана ОП має чітко сформульовану мету і відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти, які сформульовані у документі «Концепція розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2015-2020 н.р.» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>). Основною метою діяльності університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців. Дана освітня програма сприяє підготовці конкурентоспроможних на ринку праці фахівців. Освітня програма враховує розвиток спеціальності, оскільки в закладах загальної середньої освіти впроваджується інтегрований курс «Природничі науки» для 10-11 класів, а тому потребує фахівців саме цієї спеціальності. Крім того, для закладів загальної середньої освіти сільської місцевості є потреба у фахівцях, здатних кваліфіковано викладати кілька дисциплін.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формування ОП (її цілей та програмних результатів навчання) долучались наступні стейкхолдери: здобувачі вищої освіти, академічна спільнота, учителі закладів загальної середньої освіти та роботодавці. Це було підтверджено під час спілкування із ними та є документальне підтвердження у вигляді протоколів засідання кафедри від 21.08.2017 р., 04.12.2017 р., 27.08.2018 р., 27.08.2019 р. Зокрема, на розширеному засіданні кафедри фізики і астрономії та методики їх викладання 19.04.2018 р. були присутні Пікалюк А.І. (директор Уманської загальноосвітньої школи № 3 I-III ступенів), Кузьменко Н. В. (директор Городецької загальноосвітньої школи I - III ступенів Уманського району), Оверчук О. М. (директор Іванівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Уманської районної ради) і розглядалося питання «Про узгодження основних професійних компетентностей випускників». На розширеному засіданні кафедри 31.05.2018 р. розглядалося питання практичної підготовки студентів; 30.05.2019 р. – удосконалення ОП, зокрема розширення переліку вибіркового дисциплін. Також участь зовнішніх стейкхолдерів у розробленні та оновленні ОП було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-груп. На зустрічі з роботодавцями експертна група з'ясувала, що при оновленні ОП були враховані побажання та рекомендації Мартинюк Лілії Андріївни (Уманський професійний лицей) щодо доповнення змісту дисципліни «Методика навчання фізики» питаннями організації інклюзивного освітнього середовища.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ініціаторами підготовки фахівців предметної спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) був Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини за результатами виконання науково-дослідної держбюджетної теми «Функціонально-галузевий підхід до підготовки майбутніх учителів освітньої галузі «Природознавство» для загальноосвітніх навчальних закладів» (державний реєстраційний номер № 0110U07912, 2011–2013рр.). Освітня програма враховує розвиток спеціальності, оскільки в закладах загальної середньої освіти впроваджується інтегрований курс «Природничі науки» для 10-11 класів, а тому потребує фахівців саме цієї спеціальності. Сучасний ринок праці потребує вчителя, який здатен викладати кілька дисциплін природничого змісту. Особливо це стосується загальноосвітньої школи сільської місцевості. Важливість підготовки таких фахівців у галузевому та регіональному контексті підтверджується листами-запитами «Про працевлаштування випускників» та списками прогнозованих вакантних педагогічних посад, які надходять до університету з департаментів освіти Черкаської, Кіровоградської, Вінницької, Одеської, Київської областей, з якими ознайомилися члени експертної групи. Досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм в Україні відсутній, оскільки ця спеціальність є новою. При розробленні ОП урахований іноземний досвід університетів інших країн – факультету природничих наук ім. Заклера Тель-Авівського університету (Ізраїль), Trent University (Канада) та Вільного університету (Freie Universitat Berlin) (ФРН).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «магістр». Кожній із чотирьох категорій (знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність) відповідають визначені результати навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Науково-педагогічний колектив кафедри був засновником спеціальності, оскільки у 2011-2013 рр. виконував науково-дослідну держбюджетну тему «Функціонально-галузевий підхід до підготовки майбутніх учителів освітньої галузі «Природознавство». За результатами цієї теми були сформульовані пропозиції до Міністерства освіти і науки України щодо відкриття предметної спеціалізації «Природничі науки». ОП враховує регіональні потреби ринку праці. У розробленні та оновленні ОП беруть участь роботодавці та студенти. Результати навчання, декларовані в ОП, відповідають НРК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони відсутні

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та діяльність за цією ОП у повній мірі відповідає вимогам критерію 1. Університет був ініціатором підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки)

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-професійної програми становить 120 кредитів, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Відповідний стандарт вищої освіти в Україні відсутній. Навчальний план містить цикл загальної підготовки (25 кредитів ЄКТС, 21%) з розподілом на дисципліни гуманітарної та фундаментальної підготовки і цикл професійної підготовки (65 кредитів ЄКТС, 54%) з розподілом на дисципліни психолого-педагогічної та науково-предметної підготовки. На дисципліни вільного вибору студентів припадає 30 кредитів (25%), практична підготовка складає 12 кредитів ЄКТС (10%). Це відповідає вимогам законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має чітку структуру. Наявна структурно-логічна схема освітньої програми, складає логічну взаємопов'язану систему освітніх компонентів та в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Жоден ПРН не досягається лише вибірконими дисциплінами. Серед вибіркового дисциплін є дисципліна з інших ОП, що дозволяє студентів будувати власну траєкторію навчання, адже студенти можуть вибирати дисципліни за іншими ОП і рівнями підготовки

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Усі нормативні освітні компоненти мають зв'язок зі спеціальністю, а міждисциплінарний зміст освітньої програми відповідає предметним областям спеціальностей 014.08 Середня освіта «Фізика», 014.06 Середня освіта «Хімія» і 014.05 Середня освіта «Біологія та здоров'я людини».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП та навчальний план містить варіативну складову. Обрання студентами вибіркових дисциплін регулюється «Положенням про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти» (Про університет / Документи / Документи з організації освітнього процесу / Навчально-методична документація / <https://udpu.edu.ua/pro-universityet/dokumenty>). Згідно навчального плану студентам відводиться 30 кредитів (25%) на вивчення дисциплін вільного вибору. З їх змістом студенти можуть ознайомитися на сайті університету (https://famv.udpu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=245). Серед вибіркових дисциплін встановлено перелік професійно-орієнтованих дисциплін та дисципліни з іншої освітньої програми. Перелік дисциплін вільного вибору є у відкритому доступі на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu#dystsypliny-vilnoho-vyboru>). Вибір в основному професійно орієнтованих дисциплін зумовлений тим, що випускників освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 014 Середня освіта (Природничі науки) ще не було. У зв'язку з цим для здобуття професійних компетентностей здобувачами, які вступили на умови перехресного вступу, необхідно вивчення саме професійно орієнтованих дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти регулюється «Положенням про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (Про університет / Документи / Документи з організації освітнього процесу / Навчально-методична документація / <https://udpu.edu.ua/pro-universityet/dokumenty>) Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється в межах виробничої практики обсягом 12 кредитів у 3 та 4 семестрах, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Для проходження практик укладені угоди про співпрацю та практику у закладах освіти (загалом укладена 21 угода – <https://udpu.edu.ua/pro-universityet/dokumenty>). На розширеному засіданні кафедри фізики і астрономії та методики їх викладання (протокол № 11 від 31.05.2018 р.) розглядалося питання завдань практичної підготовки. На засіданні були присутні Орлик О.І. (учитель фізики Уманської ЗОШ I-III ступенів № 9, Лампіка Я.І. (учитель фізики Уманської ЗОШ I-III ступенів № 5). Учитель фізики Орлик О.І. внесла пропозицію внесення до завдань практики: забезпечення підготовки студента до цілісного виконання функцій учителя та класного керівника, до проведення системи навчально-виховної роботи з учнями тощо. Результатом обговорення стало затвердження завдань практичної підготовки. У результаті співбесіди зі здобувачами вищої освіти виявлено, що бази практик задовольняють потреби здобувачів вищої освіти і дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У результаті співбесіди зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічним персоналом встановлено, що в рамках реалізації ОП відбувається формування соціальних навичок під час навчання дисциплін, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю. Цьому сприяють такі форми і методи навчання як захист проєктів, ділова гра, групова робота тощо, встановлення чітких дедлайнів для виконання певних видів завдань, що сприяє формуванню вміння працювати в колективі, комунікативних навичок, лідерських якостей тощо. Формування соціальних навичок сприяє також участь у студентських соціальних проєктах. Крім того, обов'язкова дисципліна з циклу гуманітарної підготовки «Академічна риторика» сприяє формуванню соціальних навичок. Вивчення робочої програми дисципліни показало, що її завданнями є: навчитися грамотно й гарно будувати свій виступ перед аудиторією; опанувати себе, керувати власними думками та почуттями; дисциплінувати думку, емоції, жести, чітко визначати тему виступу і йти точно визначеним шляхом, не відхиляючись від основної теми промови тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчальних планів показав, що для кожної навчальної дисципліни аудиторне навантаження становить третину від загального його обсягу. Результати опитування здобувачів вищої освіти засвідчили, що фактичне навантаження є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Студенти для самостійної підготовки фактично витрачають ту кількість годин, що передбачено навчальним планом. При цьому перевантаження студентів під час опитування не виявлено. Крім того, у протоколі засідання студентської ради факультету фізики, математики та інформатики (№ 16 від 4 червня 2019 року) зазначається, що результат проведеного опитування (анкетування) студентів факультету показало, що 87% студентів висловило позитивну думку щодо спроможності виконання навчального навантаження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В даній ОП не реалізується дуальна освіта.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі мають можливість обирати дисципліни за вибором не лише професійно орієнтованих, але й з інших освітніх програм. Питання практичної підготовки розглядається на засіданні кафедри спільно з учителями. Серед студентів проводиться опитування щодо спроможності виконання навчального навантаження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін немає

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та діяльність за цією ОП у повній мірі відповідає вимогам критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання чіткі та зрозумілі, знаходяться на сайті у відкритому доступі (<https://udpu.edu.ua/vstup/pravylyla-pryiому>) та не містять дискримінаційних положень

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Урахування особливостей власне освітньої програми передбачає складання вступниками трьох вступних випробувань: вибрані питання природничих наук, природничі науки та методика їх викладання, іноземна мова. Перші два випробування включають перевірку рівня навчальних досягнень здобувачів з фізики, хімії і біології та методик їх навчання, що і враховує особливості освітньої програми. На сайті університету у розділі Приймальна комісія / Програми вступних випробувань у вільному доступі розміщені програми вступних випробувань (<https://udpu.edu.ua/vstup/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до університетського «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти» здобувачі вищої освіти мають право здобувати окремі результати навчання у інших закладах вищої освіти в Україні. Вказане положення розміщене у вільному доступі на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/pro-universitytet/dokumenty>) у підрозділі «Навчально-методична документація». Але таких практик на ОП ще не було. Внаслідок опитування студентів було з'ясовано, що вони ознайомлені з такою можливістю.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Неформальна освіта на ОП регулюється документом «Тимчасовий порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті в УДПУ імені Павла Тичини», яке розташоване на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/pro-universitytet/dokumenty>) у підрозділі «Навчально-методична документація». Практики застосування неформальної освіти на даній освітній програмі відсутні. У той же час ця ОП нова і реалізується лише другий рік.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила вступу на освітню програму чіткі й зрозумілі та знаходяться на сайті у відкритому доступі. Вступні випробування враховують особливості ОП шляхом складання двох комплексних екзаменів. Розроблені чіткі правила зарахування результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в тому числі і закордонних і здобутих у неформальній та інформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутня практика академічної мобільності на ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП загалом відповідає критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз табл. 3 самоаналізу, робочих програм, зустрічі зі студентами та викладачами дозволили констатувати, що в освітньому процесі паралельно з лекційними заняттями практикується проведення практичних і лабораторних занять. Серед методів навчання застосовуються ділові ігри, евристичні бесіди, інтерактивні методи, робота в групах тощо. Захист лабораторних робіт відбувається в індивідуальному порядку. Практикується проведення лабораторних робіт магістрами для студентів бакалаврату з диференціацією рівнів складності завдань. Студенти активно працюють через систему Moodle у освітньому процесі – тут подача навчального матеріалу з дисциплін відбувається у різних формах – як у текстовому вигляді, так і у формі презентацій. Крім того, в цій системі передбачене опитування студентів щодо рівня задоволеності формами і методами навчання з кожної дисципліни. Викладач може коригувати вибір форм і методів роботи з урахуванням побажань студентів. Опитування студентів підтвердило, що студент може обирати поглиблений рівень вивчення окремих тем у межах дисципліни або й в цілому дисципліни. Опитування викладачів та студентів показало, що в університеті систематично проводяться анкетування щодо задоволення студентами формами і методами навчання. Результати анкетування обговорювалися на засіданні кафедри фізики і астрономії та методики їх викладання (протокол № 11 від 30.05.2019 р.). Студенти мають можливість оформити навчання за індивідуальним графіком, при цьому на ОП діє консультпункт для надання консультацій саме цій групі студентів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабусу або в інший подібний спосіб).

Студенти мають вільний доступ до робочих програм (<https://famv.udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/mahistr/plyrodnychi-nauky>), у яких розкрито зміст, форми навчання та критерії оцінювання. Робочі програми укладені відповідно до вимог. Крім того уся необхідна інформація щодо вивчення дисципліни сконцентрована у системі Moodle, якою студенти активно користуються. Опитування студентів і викладачів підтвердило, що інформація щодо мети, змісту, критеріїв оцінювання програмних результатів навчання доводиться на першому занятті з кожного освітнього компоненту.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачам вищої освіти забезпечені умови для наукового зростання під час навчання. На факультеті активно діє студентське наукове товариство. Активна наукова діяльність дозволяє отримувати додаткові бали у стипендіному рейтингу. Поєднання навчання і наукових досліджень у рамках реалізації ОП здійснюється під час виконання курсових та кваліфікаційних (магістерських) робіт, у межах діяльності наукових гуртків («Цікава електроніка», «Розробка та впровадження ППЗ під час вивчення дисциплін природничо-наукового спрямування», «Агротрандшафти і їх стан використання», «Екологія води», «Актуальні питання методики навчання хімії», «Збережемо природу» та інші). Студенти також долучаються до діяльності наукових лабораторій («Екологія та освіта», «Лабораторія інноваційних технологій навчання біології»). Студенти (Мельник Ю.В., Мартинюк Л.А. беруть участь у розробці кафедральної наукової теми «Інтегративно-галузевий підхід підготовки вчителів природничо-наукових дисциплін до роботи в основній школі» (0117U002125). Результати наукових досліджень студентів опубліковані у збірках тез конференцій різних рівнів, у тому числі зарубіжних (Ванкувер, 2020). За результатами наукової діяльності студентів видаються Матеріали наукової конференції студентів і молодих вчених «Наука. Освіта. Молодь». Аналіз робочих програм та таблиці 3 самоаналізу, співбесіди зі студентами та викладачами показали, що викладачі в освітньому процесі використовують навчання на основі дослідження.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники регулярно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі природничих наук. За результатами діяльності наукових лабораторій «Екологія та освіта» та «Лабораторії інноваційних технологій навчання біології» видано 1 підручник та 11 навчально-методичних посібників, які упроваджено в навчальний процес. На засіданні комісії з питань якості освіти розглядалося питання про проведення внутрішнього оцінювання розроблених методичних посібників (HANDBOOK) нових навчальних дисциплін «Технології розвитку критичного мислення у навчанні фізики», «Інноваційні технології навчання шкільного курсу математики», «Хмарні та мобільні технології в освіті» (<https://fmf.udpu.edu.ua/news/1801-v-ramkakh-vykonannya-proektu-moped-vidbulosyazasidannya-komisyyi-z-putan-yakosti-osvity>). Викладачами, які забезпечують освітній процес на ОП, на основі проведених наукових досліджень, видані підручники та навчальні посібники (Фізика : підручник для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів; Фізичні основи сучасного природознавства: навч. пос. для студентів вищих навч. закл.; Тенденції розвитку шкільного курсу фізики; Технології розробки веб-додатків : навч. посібн. та ін.). Перевірка протоколів №11 від 30.05.2019 р. та №6 від 19.12.2019 р. засідання кафедри фізики і астрономії та методики їх викладання підтвердила факт оновлення змісту робочих програм дисциплін «Теоретичні і практичні основи загальної середньої природничої освіти», «Астрономія та методика її викладання», «Методика навчання фізики».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В університеті діє відділ науково-технічного розвитку та європейської інтеграції (<https://udpu.edu.ua/nauka/team>), який сприяє реалізації спільних міжнародних проектів. Інформація про академічну мобільність (<https://udpu.edu.ua/mizhnarodne-spirovbitnytstvo/hranty-konkursy>) поширюється через сайт університету та на студентському порталі (<https://stud.udpu.edu.ua/blog/2020/02/zaprosuiemo-na-prezentatsiiu-prohramy-akademichnykh-obminiv-imeni-fulbrayta>). Викладачі беруть участь у міжнародних конференціях та міжнародних проєктах MoPED програми ЄС Еразмус+ KA2, AXIA (доцент Ткаченко І.А.) (<https://udpu.edu.ua/mizhnarodne-spirovbitnytstvo/aktualni-proekty/rozvytok-potentsialu-vyshchoi-osvity-prohrama-erazmus-ka-2>). Доцент Валюк В.Ф. пройшла стажування в університеті імені Адама Міцкевича, Польща, в Анжерському університеті (Франція) (https://pgf.udpu.edu.ua/?page_id=335). За результатами опитування студентів виявлено, що вони ознайомлені з можливостями академічної мобільності, але в рамках саме цієї ОП прикладів академічної мобільності студентів не було. На сайті університету у вільному доступі є «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти» та «Положення про академічну мобільність педагогічних і науково-педагогічних працівників» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>). Викладачі та здобувачі вищої освіти мають доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Активна участь у міжнародних проєктах MoPED, AXIA. Активне і широке використання системи Moodle викладачами, студентами і керівництвом університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність участі НПП та студентів у програмах обміну

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП загалом відповідає критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Зі слів студентів контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими, доносяться до здобувачів своєчасно, на першому занятті. Контрольні заходи у вигляді ректорських контрольних робіт проводяться через систему Moodle у встановлені наказом по університету терміни, а критерії їх оцінювання єдині для всіх освітніх компонентів ОП. Оголошення про проведення ректорських контрольних робіт доноситься до студентів через сайт університету, соціальні мережі та через дошки оголошень. Результати ректорських контрольних робіт також висвітлюються через систему Moodle. Періодичний контроль здійснюється відповідно до робочої програми кожної дисципліни. Експерти ознайомилися з критеріями оцінювання освітніх компонентів у системі Moodle. Вони чіткі і зрозумілі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відступний. Атестація випускників ОП проводиться у формі прилюдного захисту кваліфікаційної роботи або комплексного кваліфікаційного екзамену.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз внутрішніх нормативних документів університету («Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положення про випускні кваліфікаційні роботи», «Положення про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії»), які є у вільному доступі на сайті університету (підрозділ: Навчально-методична документація <https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>), показав, що правила проведення контрольних заходів визначено чітко і зрозуміло. Правила проведення контрольних заходів є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність результатів контрольних заходів забезпечується електронною системою Moodle. У цій системі контроль здійснюється у формі тестів, що забезпечує об'єктивність і прозорість процедури. Процедура оскарження (апелювання) контрольних заходів розписана на С. 24-25 «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини». У ході співбесіди зі студентами виявлено, що вони обізнані з процедурою оскарження результатів контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Опитування студентів та викладачів підтвердило, що вони ознайомлені з «Етичним кодексом» та «Кодексом академічної доброчесності», які розташовані у вільному доступі на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>). Студенти знають про академічну доброчесність. Студенти також підтвердили, що на плагіат перевіряється випускна кваліфікаційна робота в системі Anti-Plagiarism згідно графіка перевірки. Опитування викладачів показало, що в університеті регулярно проводяться семінари з дотримання правил академічної доброчесності (<https://famv.udpu.edu.ua/news/225-seminar-na-temu-akademichna-dobrochesnist-v-universyteti>), <https://famv.udpu.edu.ua/news/248-besida-akademichna-dobrochesnist-osnova-yakosti-osvity>). Також на плагіат перевіряються методичні рекомендації, підручники, які затверджуються вченою радою університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Активна участь у міжнародних проектах MoPED, AXIA. Активне і широке використання системи Moodle викладачами, студентами і керівництвом університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність участі НПП та студентів у програмах обміну

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП загалом відповідає критерію 4.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладачі, задіяні до реалізації ОП, мають достатню академічну та професійну кваліфікацію, що підтверджено їх базовою освітою, науковими ступенями і наявними науковими та методичними публікаціями. Аналіз таблиці кадрового складу науково-педагогічного персоналу, який обслуговує ОП, показав, що усі вони (за винятком викладачки Задорожної О.М.) за базовою освітою, науковими ступенями та наявними публікаціями відповідають достатньому рівню академічної і професійної кваліфікації. Викладачка Задорожна О.М. викладає дисципліну «Загальна та неорганічна хімія» при базовій освіті «географія та біологія», а публікації присвячені природоохоронній діяльності та природокористуванню як засобом екологічної освіти. Науковий ступінь та вчене звання відсутні.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регулюються «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>). У відповідності до нього викладач на конкурс подає список публікацій, які підтверджують професіоналізм викладача, для успішної реалізації освітньої програми, звіт про навчально-методичну, виховну, науково-дослідницьку, організаційну та профорієнтаційну роботу за попередній період (для осіб, які працюють в Університеті); Опитування викладачів показало, що конкурсний відбір викладачів в університеті враховує результати комплексного рейтингу з наукової, навчально-методичної та організаційної роботи. Високі показники рейтингу викладача стимулюються преміюванням, іншими видами заохочення, а також подовженням терміну контракту до максимальних 5 років. Процедура рейтингування викладача регулюється «Положенням про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty> / Забезпечення якості освіти / Нормативні документи).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Опитування зовнішніх стейкхолдерів показало, що вони залучалися до організації та реалізації освітнього процесу як професіонали-практики. Зокрема, під час зустрічей виявлено, що вчителі розкривали методичні особливості проведення окремих уроків, а директори шкіл – особливості організації освітнього процесу, в тому числі звертали увагу на правильність заповнення класного журналу студентами-практикантами. Роботодавці також вносили пропозиції щодо організації освітнього процесу. На розширеному засіданні кафедри фізики і астрономії та методики їх викладання 31.05.2018 р. роботодавці вносили пропозиції щодо практичної підготовки студентів; 30.05.2019 р. – щодо удосконалення ОП, зокрема розширення переліку вибіркових дисциплін; 19.12.2019 р. – щодо організації і проведення педагогічної практики. Всі ці пропозиції були враховані.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До аудиторних занять долучаються вчителі та директори шкіл міста й області. Зокрема спільно з викладачами даної ОП проводили бінарні заняття (<https://fmf.udpu.edu.ua/news/1980-binarne-zaniattia-z-dystsipliny-astroonomiia-ta-metodyka-ii-vykladannia>, <https://fmf.udpu.edu.ua/news/1975-binarne-zaniattia-z-metodykynavchannia-fizyky-dlia-studentiv-osvitnoi-prohramy-serednia-osvita-pryrodnychi-nauky>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Опитування викладачів та дослідження сторінки факультету підтвердило сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів, зокрема, професійний розвиток викладачів реалізується шляхом обов'язкового підвищення кваліфікації раз на 5 років у провідних НДУ та інших ЗВО за фахом та планом підвищення кваліфікації. Також в університеті регулярно проводяться семінари, круглі столи, засідання (<https://fmf.udpu.edu.ua/news/1992-kruhlyi-stil-molodyi-naukovets-problemy-ta-perspektyvu>,) В університеті діє «Школа професійного зростання молодих викладачів» (<https://udpu.edu.ua/news/v-udpu-rozпочala-robotu-shkola-profesijnoho-zrostannya-molodoho-vykladacha>, <https://udpu.edu.ua/news/shkola-profesijnoho-zrostannya-molodoho-vykladacha>, <https://fmf.udpu.edu.ua/news/1910-1shkola-profesijnoho-zrostannya-molodoho-vykladacha>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті реалізується щорічне рейтингування викладачів, яке регламентується «Положенням про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». Рейтингом передбачено врахування різних напрямів діяльності викладача: навчально-методична, наукова та організаційно-виховна робота. Результати рейтингу оприлюднюються на сайті ЗВО. За результатами рейтингу відбувається заохочення досягнень викладачів. Співбесіда з науково-педагогічними працівниками показала, що принципи та процедури преміювання викладачів є зрозумілими і прозорими. Також опитування викладачів показало, що розвиток викладацької майстерності з боку ЗВО стимулюється преміями, надбавками і доплатами відповідно

(<https://udpu.edu.ua/documents/doc/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%20%20%D1%80%D1%80..pdf>). Відбувається також преміювання наукових керівників студентів-призерів наукових олімпіад та науковців із найбільшими досягненнями публікацій в міжнародних наукометричних базах даних. Університет компенсує витрати, пов'язані з відрядженнями, та очну участь викладачів в конференціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Матеріальне заохочення за різні особливі досягнення викладачів у різних видах діяльності. Фінансування участі в наукових заходах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатнє залучення роботодавців та фахівців-практиків до аудиторних занять у межах ОП

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Вказана слабка сторона не суттєво впливає на результативність освітнього процесу і може бути усунена.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний процес ОП здійснюється на базі 9 лабораторій випускової кафедри, а також на базі кафедри хімії, екології та методики їх навчання, кафедри біології та методики її навчання. Огляд матеріально-технічної бази показав, що всі лабораторії функціонують. У цьому навчальному році придбано: інтерактивну дошку, проектор, мікроскоп бінокулярний, цифровий мікроскоп, спектрофотометр, аквадистилатори, рН-метр/кондуктометр та ін. Здійснюється підготовка до відкриття нової лабораторії інтеграції загальної педагогічної освіти (закуплено обладнання на суму близько 500 тис. - комплект лабораторний «механіка», поле набірне «електроніка», комплект лабораторний «оптика і квантова фізика», модель діюча «сонячна система», цифрові лабораторії LabQuest та Einstein™ й інше.) Аудиторії обладнані сучасною комп'ютерною, інтерактивною та мультимедійною технікою Матеріально-технічна база поповнюється і за рахунок грантових коштів (програма MoPED: отримане сучасне обладнання для «Центру новітніх освітніх технологій USPU Ecosystem» на суму 1183001 грн. (<https://mf.udpu.edu.ua/news/1935-oblashtuvannya-innovatsiynoho-klasu-tsentr-novitnikh-osvitnikh-tekhnologii-uspu-ecosystem>)). Всі аудиторії забезпечені доступом в мережу Internet. Діє бібліотека з мережею читальних залів, у тому числі й у гуртожитках. У вільному доступі є електронний каталог (<http://catalog.udpu.edu.ua>) та інституційний репозитарій (<http://dspace.udpu.edu.ua/>). Матеріально-технічне забезпечення дозволяє досягти запланованих результатів навчання в межах ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час огляду матеріально-технічних ресурсів університету експерти встановили, що на базі університету діє бібліотека з мережею читальних залів, у тому числі й у гуртожитках. База бібліотеки поновлюється науковими, навчально-методичними і періодичними виданнями. Переконалися що у вільному доступі є електронний каталог (<http://catalog.udpu.edu.ua>) та інституційний репозитарій (<http://dspace.udpu.edu.ua/>). Інтернет мережа університету надає безоплатний доступ до всіх видів освітніх і наукових електронних ресурсів, зокрема до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Опитування студентів та викладачів показало, що освітнє та наукове середовище УДПУ задовольняє їх потреби та інтереси, вони ознайомлені з усіма інформаційними ресурсами і знають, як ними користуватися. Студенти та викладачі активно використовують у освітньому процесі систему Moodle.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Опитування студентів та викладачів показало, що вони задоволені освітньою, організаційною та соціальною підтримкою з боку ЗВО. Зокрема, взаємодія учасників освітнього процесу здійснюється на основі суб'єкт- суб'єктних відносин взаємоповаги та взаємопідтримки. Корпуси і гуртожитки обладнані сучасною системою пожежної безпеки. Працівники і здобувачі вищої освіти проходять інструктажі з охорони праці і протипожежної безпеки. В лабораторіях є стенди, що ознайомлюють з правилами безпеки. В університеті діє «Положення про організацію роботи з охорони праці» (<https://udpu.edu.ua/documents/doc/Нормативні%20документи%20УДПУ/Положення%20про%20організацію%20роботи%20з%20охорони%20праці.pdf>). Університет дає про психологічне благополуччя здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників. На базі центру культури і дозволя «Гаудеамус» працює практичний психолог, який надає допомогу в різних складних ситуаціях. На факультеті соціальної та психологічної освіти створено Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт» (<http://test.vmk.org.ua/>), який здійснює психологічну діагностику, пропонує авторські тренінги та індивідуальні психологічні консультації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі, що навчаються за освітньою програмою, отримують належну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Співбесіда зі студентами показала, що на кафедрах діють консультативні пункти, де студенти можуть отримати індивідуальну консультацію. Інформування щодо освітніх питань здійснюється через середовище Moodle, через соціальні мережі та дошки оголошень. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що в них не виникає жодних труднощів в отриманні допомоги від викладача в позаурочний час. В університеті функціонують скриньки довіри у тому числі й он-лайн. Про функціонування служб соціальної та педагогічної підтримки, інформують через сайт університету. В ЗВО діє відділ професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки (<https://udpu.edu.ua/career/team>), центр культури і дозволя «Гаудеамус» (<https://udpu.edu.ua/struktura/viddily-tsentry>), в структурі якого працює практичний психолог. Зокрема психологічна підтримка надається Центром психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт» (<https://udpu.edu.ua/news/tsentriadiagnostychnykh-ta-treninhovykh-tekhnologiy-insayt-zaproshuye-do-spiivpratsi>). На базі гуртожитку постійно функціонує «Центр розвитку дитини» (<https://udpu.edu.ua/news/v-nashomu-universyteti-rozpochav-robotu-tsentr-rozvytku-dytynu>). Зустріч експертів з органами самоврядування факультету та університету підтвердила факт тісної взаємодії керівництва ЗВО та студентської ради. Співбесіда зі здобувачами підтвердила задоволеність підтримкою з боку ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Університет створює належні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Це підтверджується інтерв'юванням адміністрації та шляхом обстеження доступності та безперешкодного доступу до будівель маломобільних осіб: установлений пандус в новому корпусі, ведуться роботи з установлення ліфту в центральному корпусі, а також прикріплені спеціальні таблички на дверях аудиторій зі Шрифтом Брайля. Підтримка осіб з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до «Положення про команду соціально-психологічного супроводу студента з особливими освітніми потребами» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>). Також для забезпечення потреб осіб з особливими освітніми потребами в університеті надається індивідуальний графік навчання, діє «Центр розвитку дитини» в гуртожитку, центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт», центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивно реабілітаційно-соціального туризму, працює штатний психолог, систематично проводяться тренінги з розв'язання конфліктних ситуацій (<https://udpu.edu.ua/calendar/eventdetail/395/-/vseukrainskyi-naukovo-praktychnyi-treninh-zberzhennia-emosiinoi-stabilnosti-u-konfliktnykh-sytuatsiakh>, <https://udpu.edu.ua/calendar/eventdetail/452/-/treninh-podolannia-konfliktnosti>, <https://udpu.edu.ua/calendar/eventdetail/723/-/kultura-spiilkuvannia-ta-upravlinnia-konfliktamy-v-hrupi>). Особи з інвалідністю на даній ОП відсутні.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Співбесіда зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками та адміністрацією університету дозволяє стверджувати, що взаємовідносини в освітньому процесі будуються на основі взаємопідтримки та партнерства. Студенти у ході інтерв'ювання зазначили, що у них не виникало конфліктних ситуацій. На дошках оголошень розміщені листівки про протидію корупції у ЗВО із контактним номером телефону а також є можливість залишити анонімний відгук через скриньку довіри. Опитування студентів і викладачів показало, що вони обізнані з «Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій», Антикорупційною програмою, Кодексом академічної доброчесності, Етичним кодексом, які розташовані у вільному доступі на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty>). Всі учасники освітнього процесу знають про можливість формальної і неформальної процедури вирішення конфліктних ситуацій, на практиці таких випадків не зафіксовано, це підтвердили також представники студентського самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Потужна матеріально-технічна база за ОП. Можливість залучення студентів до наукових досліджень на сучасному обладнанні в лабораторіях. Студенти чітко знають алгоритм дії у разі вирішення питань корупції та різного роду конфліктів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Забезпечені всі умови для навчання здобувачів вищої освіти. Діяльність адміністрації ЗВО, науково-педагогічних працівників та всіх структурних підрозділів університету повністю відповідають вимогам, визначених критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм регулюється в університеті внутрішніми нормативними документами: Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється «Положенням про освітні програми» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty/> / Навчально-методична документація), «Положенням про групи зі змісту та якості освіти» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty/> / Навчально-методична документація), «Положенням про центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності» (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty/> / Забезпечення якості освіти / Нормативні документи). На сайті університету (<https://mf.fmf.udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/proekty-osvitnikh-program>) у вільному доступі розташовані дві рубрики: «Освітні програми» і «Зауваження та пропозиції». Усі стейкхолдери можуть ознайомитися з освітніми програмами та внести пропозиції щодо змін до них.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. На основі перегляду змісту протоколів засідання кафедри (№11 від 30.05.2019) та засідання студентського самоврядування (№16 від 04.06.2019) і співбесіди зі здобувачами вищої освіти показали, що студенти виступають повноцінними партнерами в перегляді змісту ОП. Зокрема вони запропонували доповнити зміст дисципліни «Теоретичні і практичні основи загальної середньої природничої освіти» такими питаннями: «основні положення проекту нового Державного стандарту базової середньої освіти» та «експериментального впровадження інтегративного курсу Природничі науки в ЗЗСО»; оновити зміст дисципліни «Методика навчання фізики» (внести до робочої програми питання про особливості організації інклюзивного освітнього середовища при вивченні фізики в ЗЗСО). Ці пропозиції були враховані. Представники студентського самоврядування від кожного факультету є членами Вченої ради університету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Експерти у процесі співбесіди з роботодавцями переконалися, що вони безпосередньо долучені до створення ОП, а саме були присутні на засіданні кафедри (протоколи №10 від 19.04.2018, №11 від 31.05.2018, №11 від 30.05.2019), брали участь у науково-практичних семінарах в листопаді 2018 і березні 2019. Зокрема, директор Уманської загальноосвітньої школи № 3 I-III ступенів Пікалюк А.І. Він запропонував доповнити ОП наступними компетентностями: здатність організувати співпрацю учасників освітнього процесу та ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях); здатність вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності). Директор Іванівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Уманської районної ради Черкаської області Оверчук О. М. вніс пропозицію про визначення пріоритетів щодо оволодіння випускниками ОП навичок практичної роботи за обраною спеціальністю, знань сучасних педагогічних технологій та шкільного обладнання, адаптації на первинних посадах. Всі пропозиції були враховані. Співбесіда підтвердила постійну співпрацю роботодавців з випусковою кафедрою.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО існує практика збирання та врахування інформації про випускників, їх кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування. Зокрема ініційовано створення Асоціації випускників. (<https://www.facebook.com/groups/asotsiatsiya.vipusknikiv.udpu/>). На даній ОП такого досвіду немає, у зв'язку з відсутністю випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На основі співбесід зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками, аналізу наданих документів, можемо констатувати, що ЗВО реагує на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП. Ця діяльність здійснюється на основі таких нормативних документів: «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти», «Заходи для забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на 2020 рік», які розташовані у вільному доступі на сайті університету (<https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty/> Про університет / Документи / Документи з організації освітнього процесу / Забезпечення якості освіти / Нормативні документи). Проводиться моніторинг задоволеності здобувачами вищої освіти методами, засобами і системою оцінювання результатів навчання на рівні кафедри через анкетування (протоколи №9 від 30.04.2019, №11 від 30.05.2019, №6 від 19.09.2019) та через систему Moodle з кожної дисципліни. Співбесіда показала, що викладачі враховують результати тестування у своїй роботі.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Так як дана акредитація ОП є первинною, тому ще не існує зауважень та пропозицій, сформованих під час попередніх акредитацій.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічей зі студентами, викладачами, адміністративним персоналом експерти переконалися у наявності культури якості в академічній спільноті ЗВО. Цьому сприяє робота з розвитку внутрішньої культури якості, яку здійснює відділ ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти. Відділ проводить оцінку досягнень студентів та здійснює моніторинг якості забезпечення різних ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Тісна співпраця з роботодавцями. Співбесіда з роботодавцями показала, що вони справді зацікавлені у випускниках даної ОП. Моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти методами, засобами і системою оцінювання результатів через анкетування та систему Moodle.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони відсутні

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Діяльність адміністрації ЗВО, факультету та кафедри повністю відповідають вимогам, визначених критерієм.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права і обов'язки регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (<https://udpu.edu.ua/pro-universitytet/dokumenty>) Правила і процедури є чіткими та зрозумілими та розміщені у вільному доступі на сайті університету в розділі документи з організації освітнього процесу / Навчально-методична документація. У ході зустрічей здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники продемонстрували знання основних правил та процедур з організації освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО оприлюднено освітню програму та вкладку для зауважень та пропозицій (<https://mf.udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/proekty-osvitnikh-proham>). Посилання на сайті факультету є робочим і всі охочі мають можливість ознайомитися зі змістом програми та надати пропозиції щодо її удосконалення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма та робочі програми розміщені на сайті випускової кафедри (<https://famv.udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/mahistr/pryrodochni-nauky>). За цим же посиланням у вільному доступі розташовані всі робочі програми навчальних дисциплін, які розкривають мету, завдання, перелік компетентностей, програмні результати навчання, зміст, структуру дисципліни, методи навчання, критерії оцінювання та список рекомендованої літератури. На сайті приймальної комісії (<https://udpu.edu.ua/vstup/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan>) у вільному доступі розташовані програми вступних випробувань.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Структура сайту є логічною та зручною для користування

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Доцільно зробити активними посилання на освітні програми на сайті приймальної комісії.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Структура та доступність інформації на сайті університету відповідають вимогам, визначених критерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	документи про матеріально-технічне забезп..pdf	kEUr8u3rzRXPzVeA5saPZup3K3p+hjnAXSaY+5tgF6c=
Додаток	Зведена інформація про викладачів.pdf	knthZlzGQWm8sN4D3XCbjs4+k3IAGJFINzcjPXBG7P8=
Додаток	Протокол №6.pdf	btTglnIVp1T6umaabUutiliN2wpAPgG+bYhW1xiWeTH0=
Додаток	Протокол №9.pdf	s4bHkatvF+0ccq+IalSkWxoGsstcNkVv9ThpxOukkA0=
Додаток	Протокол №10.pdf	jeNqhpXF/1pt6ITOnjkoulGB7/W7CirT/t4TGjwURI=
Додаток	Протокол №11 (2018).pdf	vMjR4cHXQoiBYNfaDRmQYOVz179Kfxx1CFDBiq/Tu1k=
Додаток	Протокол №11 (2019).pdf	d1hg1CfLyHM6B7sOo0jmVwnrB6TF8wjnjX7NGcvf7S0=
Додаток	Протокол №16 (студентське самоврядування).pdf	C5f8AfuGlv116uq8X6zd00jCHOymvsVccNnsadvKa6g=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шиян Надія Іванівна

Члени експертної групи

Воровка Володимир Петрович

Головко Наталія Юріївна